

Anna houdt van dansen – Tomas Nollet

Groep 1

(Door Ann Foulon)

Auteursinfo

Tomas Nollet werd geboren in 1967 in Oostende. Samen met zijn vrouw heeft hij een zelfstandige architectenpraktijk. Als architecten wonnen ze al tal van prestigieuze architectuurprijzen. Tomas doceert architectuur- en interieurontwerpen aan de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst St. Lucas Gent en Brussel. In zijn vrije tijd houdt hij zich voornamelijk bezig met zijn passies: tekenen, schrijven en muziek. Dan maakt hij verhalen voor zijn twee dochters. Een van die verhalen gaat over het danseresje Anna. Z'n jongste dochter Winnie is ballerina en zijn oudste dochter Nina is soms acrobatisch op de trap, met alle gevolgen van dien.

Stijl en vormkenmerken

Anna houdt van dansen en wilt dat zelf met gips en krukken blijven doen.

Anna komt heel zelfzeker en fantasievol over. Ze treedt (in haar fantasie) op voor een volle zaal. De volle zaal blijkt op de prent enkel één stoel met een poes erop.

Dit verhaal is een mooi voorbeeld hoe met heel weinig toch veel kan uitgedrukt worden. Hou met de juryleden hierover een gesprekje. Doorblader na het voorlezen het boek nog eens opnieuw en vertel over de eenvoud in het boek.

Wijs de juryleden op de weinige woorden en de prenten die geen details bevatten.

Vertel hoe de juryleden de sfeer van het verhaal kunnen voelen. Merk op hoe er snelheid in het verhaal zit: de bewegende benen bij het dansen, de dansende, gestrekte armen bij Anna én de poes. Weet iemand wanneer de staart van een poes rechtop gaat staan?

Wijs aan hoe Anna met hoge snelheid naar beneden valt. Zie hoe haar haar helemaal naar boven waait, hoe haar benen de trap niet meer raken en hoe haar mondje – o – de schrik op Anna's gezicht toont.

Een mooi voorbeeld van hoe illustraties iets toevoegen aan de tekst is de poes die niet voorkomt in het verhaal, maar wel op iedere prent te zien is. De gevoelens worden door de poes versterkt. Kijk nog eens samen naar de illustraties waar Anna moet rusten en de poes helemaal plat ligt mee te rusten. Of naar de prent van Anna met haar rode gezicht en de trillende, kwade poes.

Maak de juryleden erop attent dat je met weinig kleur toch veel kan uitdrukken.

Zwart en rood bepalen de sfeer van het verhaal. Neem bijvoorbeeld de prent waar Anna net gevallen is en onder de trap ligt. Hier zie je een witte achtergrond met een rood been. Welk been zal pijn doen?

Kijk naar de prent waar Anna naar het danseresje op de muziekdoo's staart. Anna ziet er heel verdrietig uit. Het kleurgebruik beperkt zich hier tot enkel droevig zwart.

Heb je het boek "Papa past precies" al besproken?

Vergelijk dan de eenvoud van Anna en de drukke illustraties bij het papa-boek.

Afsluiter

Laat de juryleden denken dat ze in het gips zitten. Laat hen op een been staan. Kunnen ze ook op één been dansen?

Dansen op het ijs – Daniela Bunge

Groep 1

(door Ann Foulon)

Auteursinfo

Daniela Bunge werd geboren in 1973 in Duitsland. Na haar studie voor onderwijzeres ontdekte ze snel haar hartstocht voor illustreren. In 1997 werd ze toegelaten op de professionele school voor Ontwerp in Münster.

Kort samengevat

In dit boek wordt verteld hoe twee mensen uit elkaar kunnen groeien. De oma en opa zien elkaar wel nog graag, maar ze zijn zo verschillend van elkaar dat verder samenleven te moeilijk wordt. Maar wanneer ze allebei vrij zijn, beginnen ze elkaar al snel te missen. Door een slim plan van hun kleinzoon gaan ze elkaar weer zien zoals de eerste keer!

Voor het voorlezen

Bespreek de kaft. Oma en opa zien er blij uit. Ze houden vast heel veel van elkaar. Wijs de vogeltjes aan die elkaar omarmen. Bespreek het kleurgebruik. Voelen de juryleden de kou van de winter en het ijs? Waar kun je nog aan zien dat het winter is?

Na het voorlezen

Bespreek het thema scheiden.

Mooi aan het verhaal is dat alle feiten die tot de scheiding leiden op een rijtje gezet worden zonder dat iemand de schuld krijgt. Oma en opa maken niet echt ruzie. Ze willen alleen andere dingen dan de ander.

Vraag de juryleden of je kunt samenleven met iemand die niet helemaal is zoals je zelf bent. Misschien kennen ze wel iemand die slordig is die samenwoont met iemand die net ordelijk is. Of iemand die graag lekker eet, maar samenwoont met iemand die helemaal niet kan koken.

Uit dit boek kan je leren dat je niet per se gelukkiger wordt wanneer alles is zoals jij het wil. Wanneer je iemand graag ziet moet je betrokkenheid voor elkaar hebben. Dat betekent dat je soms iets moet laten wat je graag zou willen of dat je iets moet delen. Wanneer je iets doet voor de ander, zal de ander ook iets doen voor jou.

Stijl en vormkenmerken

Merken de juryleden dat het verhaal nu eens verteld wordt vanuit het standpunt van het jongetje, dan weer vanuit het standpunt van oma of opa?

De illustraties zijn helder en realistisch. Ze vormen een verhaal op zich. Als je goed kijkt, valt er op de illustraties heel wat te ontdekken dat niet echt in de tekst staat.

Op de prenten zie je heel wat liefde. De twee kleine sneeuwmannetjes door het raam, de prenten in de blauwe slaapkamer, de verliefde vogels op de stoel... Leuk is het kleine ezeltje dat het jongetje op iedere prent vergezelt of het ezeltje met zijn zwemband aan het grote bad.

Voelen de juryleden de warmte van het verhaal, ondanks dat het verhaal zich afspeelt in de winter?

Aquarel, gouache en potlood maken de illustraties heel sfeervol.

Andere boeken over scheiden

Gewoon gelukkig: ook als je ouders gaan scheiden – Libby Rees

Aansluitende KJV-boeken over gelukkig zijn, want dat zijn oma, opa en het jongetje op het einde van het verhaal: *Het toverdrankje van Prins Krol* en *Bedankt, mijnheertje Kokhals* (groep 2)

Feodoor heeft zeven zussen – Marjet Huiberts

Groep 1

(door Ilse Trimborn)

Over de auteur en de illustrator

Marjet Huiberts (°1960, Nederland) is een creatieve duizendpoot. Ze studeerde dans en pedagogiek en gaf vervolgens tien jaar les in het basisonderwijs als docent dans. Ze schrijft nu teksten en liedjes voor Sesamstraat en is ook tekstschrijver voor theatermaker Frank Groothof. Naast *Feodoor...* schreef ze ook Ridder Florian en bewerkte ze *Het Zwanenmeer* van Tsjaikovski voor de mooie reeks van Gottmer kinderboeken.

Sieb Posthuma (°1960, Nederland) zorgde voor de illustraties bij Feodoor. Velen zullen hem allicht kennen van de verhalen over het hondje Rintje, boeken die hij zowel schrijft als illustreert. Voor *Feodoor...* kreeg hij een Zilveren Penseel en samen met Ted van Lieshout werd hij genomineerd voor de Gouden Uil Jeugdliteratuurprijs voor hun boek *Van Ansjovis tot Zwijntje*. Meer over zijn activiteiten als auteur en illustrator vind je op zijn website <http://www.rintje.nl>.

Kort samengevat

Feodoor heeft zeven zussen vertelt de belevenissen van kleine Feodoor en zijn zeven grote zussen. De verhaaltjes gaan telkens over een bepaald deelthema: gaan slapen, zich aankleden, jarig zijn, ziek zijn, kamperen.

Stijl en vormkenmerken

Feodoor heeft zeven zussen is opgebouwd uit vijf korte verhaaltjes die handelen over de belevenissen van de 'arme' Feodoor en zijn bemoeizieke zussen. De verhaaltjes zijn in rijmvorm, dus heel geschikt om voor te lezen.

De auteur heeft gekozen voor een vlot lezende tekst die toch woorden bevat die voor kleuters misschien moeilijk te begrijpen zijn. Vraag bij de woorden waar je je twijfels bij hebt of de kinderen weten wat ze betekenen. Voorbeelden: kikkerdril, paracetamolletje, coniferenheg, pierenbadjes, couplet.

Thema

Broer(s) en zussen

Deelthema's: gaan slapen, zich aankleden, jarig zijn, ziek zijn, kamperen – kortom: thema's die vertrouwd zijn voor een jong kind.

Opdracht

Feodoor heeft zeven zussen is een boek dat zich dankzij de rijmvorm vlot laat voorlezen. Oefen best even vooraf, zo 'bekt' de tekst nog beter. Aangezien het vijf afzonderlijke verhaaltjes betreft, kan je na elk verhaaltje stoppen om het te bespreken.

Laat de kaft eerst aan de kinderen zien en lees de titel voor.

- Vinden ze Feodoor (g)een vreemde naam? Laat ieder kind zijn naam zeggen en bespreek even of die naam al dan niet vaak voorkomt.

- Vraag aan de kinderen hoeveel broers en zussen zij hebben. Zouden ze liever meer broers en zussen hebben of juist minder? Wie heeft alleen zussen of alleen broers? Wie is alleen? Laat de kinderen er kort even over vertellen en besluit dat elke mogelijke combinatie zijn voor- en nadelen heeft.

- Wat vinden de kinderen van de tekeningen? Zijn het mooie tekeningen? Zijn het een beetje vreemde tekeningen? Hoe zien de zussen eruit? Hoe ziet Feodoor eruit?

- Lees het eerste verhaaltje over slapen voor. Bespreek daarna de tekst en de tekeningen. Hoe gaat het er bij de kinderen aan toe wanneer ze moeten gaan slapen? Wat denken ze over het slapengaan bij Feodoor? Zijn de kinderen bang in het donker als het licht uitgaat?
 - Lees het tweede verhaaltje over aankleden voor. Bespreek daarna ook weer wat je hebt voorgelezen in combinatie met de tekeningen. Zien de kinderen dat de voorwerpen die zeven maal worden vermeld ook zevenmaal worden afgebeeld? Kiezen de kinderen 's morgens zelf hun kleren uit of doet iemand anders dat voor hen? Wat vinden ze ervan als bijvoorbeeld mama kleren voor hen klaarlegt? Zouden ze het leuk vinden als zeven zussen dit zouden doen?
 - Lees het derde verhaaltje over jarig zijn voor. Bespreek daarna de tekst en de tekeningen. Worden de voorwerpen die vermeld worden ook zeven keer afgebeeld op de tekeningen? Denken de kinderen dat Feodoor een fijne verjaardag heeft? Kan hij voor één keer de baas spelen over zijn zussen? Hoe vieren de kinderen hun verjaardag?
 - Volg bij het vierde verhaaltje over ziek zijn weer hetzelfde stramien. Wat vinden de kinderen vervelend aan ziek zijn? Hoe kunnen ze zich dan weer beter voelen?
 - Ook bij het vijfde verhaaltje over kamperen volg je hetzelfde stramien. Zijn de kinderen al eens gaan kamperen? Hoe was dat? Waarom denk je dat Feodoor weer naar binnen gaat?
- Waarschijnlijk ontbreekt de tijd om bij alle vijf de verhaaltjes de kinderen te laten vertellen over hun eigen ervaringen en hoe ze de avonturen van Feodoor beleven. Kies dan zelf welke verhaaltjes je verder wil uitdiepen met de kinderen.

Tot slot: vonden de kinderen het een grappig boek?

Het toverdrankje van Prins Krol – Katherina van Cauteren

Groep 1

(door Ann Foulon)

Auteursinfo

Als kunsthistorica is Katharina van Cauteren dol op geschiedenis. Daarnaast is ze gek op lezen, kokkerellen en reizen. Verder houdt Katharina van cavia's en hondjes. Katharina verslindt boeken, zit véél te vaak achter haar pc en speelt graag gezelschapsspelletjes. En als er dan nog een beetje tijd over blijft, kan ze eindelijk aan het schrijven slaan.

Tim Polfiet verzamelde eerst verschillende diploma's (kunsthumaniora, meestergraad Grafische vormgeving, illustratie en schilderkunst) om dan te beseffen dat hij nog steeds nergens stond, en de dag daarna nog niet veel verder. Toch wou hij illustrator worden. Een wedstrijd hier, een opdrachtje daar en rustig een paar ideeën voor een prentenboek laten rijpen, was de boodschap. Om vervolgens op een dag met knikkende knieën voor de deur van de Eenhoorn te staan met een maquette van 'Wolkje weet het niet'. Een jaar later is zijn eerste prentenboek uitgekomen. Ondertussen maak hij tekeningen voor verschillende uitgeverijen, organisaties en tijdschriften en geef hij ook les aan de tekenschool van Sint-Niklaas.

Over het verhaal

Dit is een vrij eenvoudig verhaal. Kunnen de juryleden het navertellen?

De tekenstijl van Tim Polfiet is heel kenmerkend en eigen. Herkennen de juryleden Prinses Dientje en prins Krol? Sommige tekeningen lijken op abstracte kunst. Bijvoorbeeld de tekening waar prins Krol naar de kopjes kijkt. Kunnen de juryleden hier iets in herkennen?

Vergelijk de illustraties van de prins die nadenkt en de tovenaars met elkaar. Wat is het meest abstract? Vertel wat over abstracte kunst. Toon iets van bv. Picasso.

Passen de tekeningen goed bij de tekst?

Wat vinden de juryleden over het kleurgebruik? Geven die het verhaal een warm gevoel? Valt het op dat alles wat zich binnen afspeelt rood is? De groene prenten zijn voor alles wat buiten gebeurt.

Je kan het even hebben over het formaat van het boek. Het boek is net als het kasteel hoog en niet zo breed.

Het boek is helemaal vol getekend, met illustraties over de volledige bladzijden.

Afronding

Waarvoor zouden de juryleden een toverdrankje brouwen? Zouden ze ook een kikker gebruiken om het klaar te maken?

Andere boeken over toveren

Tito, de tovenaars – Guido van Genechten

Paveltje – Linda van Mieghem

Anton kan toveren – Ole Könnecke

Het verhaal van Slimme Krol – Gerda Dendooven

Groep 1

(door Caroline Verbruggen)

Auteursinfo

Gerda Dendooven werd geboren in Kortrijk, op 10 mei 1962. Ze volgde na haar middelbare school de opleiding Vrije Grafiek aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Gent. In het begin van haar carrière begeleidde ze gedurende enkele jaren kinderkunstateliers in musea. Sinds 1992 geeft ze les Grafische vormgeving aan het Sint-Lucas Instituut in Gent. Daarnaast illustreert ze kinder- en jeugdboeken. Dendooven werkt voor verschillende uitgeverijen, tijdschriften en in opdracht. Ze heeft twee dochters en woont met haar gezin in Gent.

Dendooven heeft een stijl die onmiddellijk herkenbaar is door de sfeerschepping, vreemde composities, kleurharmonie en kleurvervreemding. Met verhoudingen en perspectief wordt geen rekening gehouden. In haar tekeningen staan de mensen centraal, interieurs worden enkel gesuggereerd door attributen. Ze maakt gebruik van archetypen (de oermoeder, het prototype van de dokter) en humor. Voor elk boek zoekt ze naar de meest geschikte techniek en lijnvoering. Voor haar illustraties werkt Dendooven meest met grafietpotlood en verf of stiften.

Gerda Dendooven won een heleboel prijzen, waaronder de Prijs van de Vlaamse gemeenschap in 2004 voor *Mijn mama*, Het gouden penseel in 2007 voor *Het verhaal van Slimme Krol* en de Boekenpluim in 2005 voor *Soepkinders*. In 1996 werd haar werk bovendien genomineerd voor de Hans Christian Andersenprijs.

Kort samengevat

Krol verlangt er al zijn hele leven naar om een spook te ontmoeten. Als hij die avond vroeg in bed kruipt en het briefje met 'de party is hier' op zijn nachtkastje legt, is hij heel benieuwd.

Wat hij niet weet is dat er onder de grond een beest naar hem loert. Eens om de tien jaar komen de monsters naar boven. Krol krijgt een beetje schrik want hij had één spook verwacht, geen bende monsters.

Gelukkig voor Krol verschijnt de geest van zijn oma die hem toefluistert wat hij moet doen....Krol doet dat en de monsters vluchten weg. Wat Krol moet je zelf even lezen

Suggesties

Beest

Laatst heb ik een vreemd beest gezien,
het had wel zeven oren,
het had er drie van voren
en vier van achter bovendien
en daardoor kon het niet goed zien,
maar ooo wat kon het horen.

Uit: Joke van Leeuwen. *Ozo heppie en andere versjes*. Querido, 2000 (p.12)

Is dit een beest? Een monster? Hoe ziet een monster er eigenlijk uit?

Gaan monsters in bad? Kunnen ze verliefd worden? Zijn monsters bang in het donker? Gaan ze naar school?

Thema

Bang zijn kan gezond zijn. Angst zorgt dat we alert zijn voor reële gevaren. Dat we uit de buurt blijven van vuur of gevaarlijke dieren of een drukke straat niet oversteken zonder omkijken. Met een beetje fantasie wordt een griezelige omgeving echter snel een enorm angstaanjagend tafereel. De fantasiewereld blijft ons een mooi arsenaal aan monsters leveren.

Kinderen gaan tegenover leeftijdsgenoten niet vlug toegeven dat ze voor iets bang zijn.

Opdracht

Kies enkele vragen uit en bespreek deze met de kinderen gedurende een 10 à 15 minuten

*** Filosoferen rond bang zijn.**

Waarvan kan je allemaal bang zijn?

Wanneer ben je bang?

Waarom zijn we bang van sommige dingen?

Is het belangrijk dat we schrikken van bepaalde gevaren?

Waarvoor moeten we een beetje schrik hebben?

Zijn er dingen waarvoor iedereen bang is?

Waarvoor zijn jullie soms bang?

Hoe weet je dat je bang bent?

Zijn kinderen vaker bang dan grote mensen?

Zijn er verschillende soorten bang zijn?

Wat zou er gebeuren als niemand meer bang zou zijn?

*** Het verhaal.**

Is Krol een bang jongetje? Hoe weet je dat?

Wat voelde hij toen de monsters er aankwamen?

Wat vind je van de oplossing van de oma?

Kan lachen helpen om je angst weg te doen gaan?

*** Stijl**

Valt het de kinderen op dat het verhaal in rijmvorm geschreven is?

Bijvoorbeeld:

'Soms hoor je ze piepen, sissen en hijgen.

Maar monsters die zwijgen

zullen van al 't venijn

het gevaarlijkst zijn.'

Welke sfeer wil de schrijfster weergeven? Begrijp je het verhaal zo makkelijker? Of voel je meer het verhaal?

*** Illustraties**

Welke kleur gebruikt Gerda het meest in dit verhaal?

Welk gevoel krijg je daardoor?

Wat vind je van de tekening met de muur en de rode tong?

Hoe vind je de spoken? Welke kleur krijgen deze? Is dat akelig?

Welke tekening is het griezeligst?

*** Verwerking**

Blaadjes fijn schuurpapier en wasco's. (op het schuurpapier krijgen de kleuren extra gloed) Laat de kinderen een eigen bedacht monster tekenen.

Ik moet plassen – Manula Olten

Groep 1

(door Ann Foulon)

Auteursinfo

Manuela Olten studeerde fotografie, visuele communicatie en kinderboekenillustratie. Ze werd in 1970 in Duitsland geboren.

Voor je gaat voorlezen

Doe alsof je zelf heel erg moet plassen. Fluister zachtjes dat je moet plassen, herhaal nog een paar keer in stijgende toonaard terwijl je het boek krampachtig vasthoudt. En dan, als een soort verlossing, hé, hé, kijk je verwonderd naar het boek. Wat zien de juryleden op de kافت?

Hoe over het verhaal praten

Dit boek heeft weinig verhalende tekst. Na het voorlezen neem je het verhaal nog eens opnieuw door maar dan eerder vertellend. Heb bij het vertellen vooral aandacht voor de grappige elementen in de illustraties die het verhaal een meerwaarde geven.

Wijs de juryleden op de grappige mannetjes met hun smalle armpjes en lichaam zonder hals, op de jongen op het herentoilet vol papier.

Kijk met de juryleden naar de verschillende gelaatsuitdrukkingen: zus die met broer lacht, het verlegen mondje bij de jongen die naar het meisjestoilet moet, het boze gezicht van het meisje in het zwembad, het meisje dat verwonderd kijkt wanneer de jongen in het bad plast.

De krachtige en grote illustraties beperken zich tot het noodzakelijkste. In de ruimte staan geen overbodige meubels of andere versiersels. De achtergronden zijn vooral kleurvlakken.

Vinden de juryleden dat de prenten warmte uitstralen? Komt dit misschien door het vele gebruik van het geel (kleur van de zon)?

Vragen bij het verhaal

Hoe is de wachtkamer van de dokter te herkennen?

Het mannetje moet in het warenhuis vaak plassen. Hoe zou dat komen? Waarom legt de mama toiletpapier op de bril in het warenhuis? Heb je ook al eens op een bril vol papier gezeten?

In het restaurant gaat het jongetje naar het herentoilet. Toiletten die aan de muren hangen: 'Ik deed alles zoals mama het me heeft geleerd. Ik ben echt wel groot.' Maar kan de jongen al aan het toilet? Is hij al zo groot?

Is de tekst van het verhaal spannend genoeg? Of hebben de juryleden liever een langer verhaal?

Is er iets wat de juryleden niet leuk of saai vinden in het verhaal? Wat is de leukste prent?

Na het verhaal

Het jongetje vergat zijn handen te wassen. Waarom vind hij dat erg? Wanneer moet je nog je handen wassen?

Het jongetje heeft geen naam. Welke naam zouden de juryleden ervoor bedenken?

Eindig het verhaal met te kijken naar de schutbladen. Op de schutbladen zijn verschillende rolletjes wc-papier getekend. Eén rolletje is echter leeg. Laat de juryleden vertellen welk papier zij zouden ontwerpen. Met hondenpootjes erop? Met bloemen?

En vooral, vergeet niet, met dichtgeknepen benen, te vragen wie van de juryleden dringend moet plassen. Wie kan het geluid van een plas nadoen?

Meer lezen

Andere boeken van Manuele Olten:

- *Echte kerels*
- *Echte vrienden*

Boeken over hygiëne

- Op je potje, Konijn* – Kathleen Amant
- Drie haasjes gaan slapen* – Betty Sluyzer
- Dat is vies* – Gervais Pittau

Over rolletjes

- Knutselen met rolletjes* – Sabine Lohf, Deltas

Papa past precies – Davide Cali
Groep 1
(door Ann Foulon)

Auteursinfo

Weinig informatie beschikbaar: Davide Cali is geboren in 1972.

Over het boek

- In dit boek valt heel wat te zien en te beleven. Je doet er goed aan het boek een paar keer na elkaar te lezen en te bekijken. Het herhalings-effect van voorlezen is dankbaar om het leuke ritme van de tekst en de herkenning van het verhaal op te wekken.

- Vertel bij de omslag dat het verhaal over een meisje en haar grote mama gaat. Laat de juryleden goed kijken naar de figuren. Om indruk te maken hoe groot de mama is toon je het eerste blad waar de mama er niet eens helemaal opstaat. Draai daarna het boek rechtop om indrukwekkend te tonen hoe groot de mama op de volgende bladzijde wel is.

Ook belangrijk is dat dit geen verhaal is om braaf voor te lezen. Maak er een verhaal met actie van. Breng het visueel, het verhaal leent zich hier uitstekend voor: grote papa, heel groot, zo groot als vier papa's boven elkaar. Strek je armen hierbij steeds hoger.

- Las voldoende pauzes in om naar de illustraties en tekenstijl te kijken. Ieder detail moet je gezien hebben. Samen met het herhalings-effect van de tekst zorgt dit ervoor dat het geen braaf, maar een knotsgek verhaal is.

Zien de juryleden de rode lijnen rond de figuren?

Zien de juryleden dat deze illustraties druk getekend zijn? Dat er beweging in de prenten zit?

De lange staart bij de poes maakt haar wel heel grappig.

Voor de illustraties zijn een mengeling aan technieken gebruikt. Zien de juryleden de stukjes foto's, krantenknipsels, de kleefband op de niet geschikte papa's?

Afronding

Wat kan jouw papa niet? Wat maakt hem wel de liefste?

Wie is de sterkste van de KJV-groep – doe armpje drukken en besluit dat de mama uit het verhaal wel de sterkste zal zijn.

Wie van de juryleden heeft een supermama? Een superpapa?

Boekentips

Mijn papa – Anthony Brown

Mijn papa – Guido van Genechten

Mijn mama kan toveren / Mijn papa is een reus – Carl Norac, ill. Ingrid Godon

Mijn mama is de liefste van de hele wereld – H el ene Bourdel

Schattig – Lida Dijkstra

Groep 1

(door Ilse Trimborn)

Auteursinfo

Lida Dijkstra werd geboren op 16 juli 1961 te Heerenveen, Nederland. Ze schreef al heel wat boeken, zoals *Rollebollenbom*, *Tien kleine heksjes* en *Geeske en de cirkel van drie*. Heel wat boeken van haar verschenen in het Fries. Wie meer over haar wil weten, kan terecht op de prima site <http://home.hetnet.nl/~lidadijkstra/Index.html>

De illustratrice Marije Tolman werd in 1976 geboren. Ze studeerde in Den Haag en Edinburgh en werkte geruime tijd als vormgever in Italië. Nu woont en werkt ze in Den Haag. Als kind was ze verzot op *Max en de Maximonsters*, het ondertussen klassieke prentenboek van Maurice Sendak.

Kort samengevat

Iedereen vindt Tijn het konijn o zo schattig. Maar Tijn wil niet schattig zijn! Tijn wil stoer zijn. Daarom loopt hij stoer, draagt een zwarte zonnebril en koopt een motorfiets. Is hij nu nog schattig? En wat vindt het lieve konijntje Truuske ervan? Zou ze wel verliefd worden op Tijn?

Stijl en vormkenmerken

De tekeningen zijn klassiek te noemen. Ze zijn getekend met oog voor detail. Op bijna elke bladzijde vallen leuke extraatjes te ontdekken. Kinderen zullen die zaken zeker opmerken. Op de eerste dubbele bladzijde van het verhaal is bijvoorbeeld te zien dat de spiegel konijnenoren heeft en het boek aan een touwtje hangt boven de leesstoel. Op de volgende pagina's zie je o.a. dieren die aan het schaken zijn en de wegwijzer naar de krokodil. Ook leuk is om de kinderen te laten zoeken naar wat er gebeurt met de voorwerpen die Tijn wegslijmt als hij toch weer schattig wil zijn (de krokodil rijdt weg op de motor, de ooievaar gebruikt de helm als bloemenmandje...).

De tekst is vrij sober en sluit mooi aan bij de illustraties. Zo werkt de combinatie van dat ene woordje 'Engerd?' met de tekening perfect.

Thema

Schattig zijn of niet schattig zijn: het is soms moeilijk kiezen.

Mogelijke invalshoeken

Vraag de kinderen vooraf om een tekening te maken van een schattig konijn en die mee te brengen naar de KJV-bespreking. Als het mogelijk is om de tekeningen ergens tentoon te stellen, is dat voor de kinderen extra leuk.

Laat de kinderen eerst de kافت duidelijk bekijken en zeg de titel.

Dit boek laat zich op verschillende manieren voorlezen; je bepaalt zelf je voorkeur.

Zo kan je het verhaal eerst voorlezen, waarbij je uiteraard zorgt dat de kinderen de tekeningen kunnen zien.

Daarna kan je de kinderen vragen naar hun eerste indrukken. Vonden ze Tijn schattig of juist stoer?

Wanneer je voorleest, laat de kinderen dan de gelegenheid om te raden wat het slot van de laatste zin zal zijn, voor je de bladzijde omslaat.

Je kunt na het voorlezen het verhaal nog eens vertellen/overlopen waarbij je de kinderen ook stoer laat lopen, zachte gromgeluidjes laat maken, 'Haai beebie' laat zeggen (weten de kinderen wat dat betekent?) en laat huppelen.

Je kunt er ook voor kiezen om die elementen al samen met de kinderen uit te voeren wanneer je het verhaal voorleest.

Besprek zeker ook de laatste prent: welke stoute dingen doen die konijntjes? Wat vinden de kinderen zelf stout? Wat betekent schattig? Willen de kinderen het liefst schattig zijn of ook wel een beetje stoer?

Aan kinderen merk je meestal wel of je even stil moet blijven staan bij bepaalde passages alvorens verder te gaan (bijvoorbeeld omdat ze over een tekening iets willen zeggen) of je meteen door kan lezen. Je kunt natuurlijk vooraf zeggen dat je eerst het verhaal eens gaat voorlezen en daarna gaat bespreken. Nogmaals, kies waar je jezelf het makkelijkste bij voelt. Voorlezen kent geen wetten!

Indien je tijd hebt, overloop dan ook eens de tekeningen met de kinderen zodat ze over de diverse details kunnen praten. Wanneer je merkt dat kinderen dit willen weten, vertel dan ook kort even over het feit dat dit boek gemaakt is door twee mensen.

Lees tot slot nog eens het laatste stukje voor, zodat de kinderen lekker hard 'STOUT' kunnen roepen.

Van een kind dat tikkertje speelt met de wind - Hilde Vandermeeren

Groep 1

(door Ann Foulon)

Auteursinfo

Hilde Vandermeeren heeft als kind stapels boeken verslonden. In '93 studeerde ze af als psycholoog. Tot 2006 gaf ze les in het secundair onderwijs. Om dan de stap te zetten naar datgene wat ze echt wou worden: fulltime auteur. Hilde houdt van haar dochters, mooie verhalen, de herfstwind in de bomen en zelfgemaakte pizza's. Ze houdt niet van hutsepot, te snelle auto's, mopperkonten en breien.

Zes van haar boeken werden eerder al genomineerd voor de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen. *Een huis om in te verdwalen* werd bovendien in 2002 bekroond met de Nederlandse Woord- en Beeldprijs. In 2005 werd *De twaalfde man* in Nederland met een Zilveren Griffel bekroond.

Jan De Kinder studeerde toegepaste grafiek en illustratie aan St.-Lucas Instituut te Brussel en volgde een opleiding tekenkunst aan de Stedelijke Academie van Leuven. Hij begon met illustreren van kinderboeken in 1998, toen zijn oudste dochter Anna haar eerste prentenboekjes ontdekte. Nu is hij beeldend kunstenaar en fulltime werkzaam als zelfstandig illustrator van kinderboeken en kindertijdschriften. Hij illustreert vooral boeken van andere auteurs, maar in 2002 schreef hij een eigen boek *Mathilde* (Clavis). Jan De Kinder geniet enorm van verhalen vertellen aan kinderen, met hen te fantaseren.

Voor het voorlezen

Hang enkele ballonnen op. Wanneer worden ballonnen opgehangen?

Neem het boek. Bekijk de omslag. Lees de titel. Waarom zou het meisje tikkertje spelen met de wind?

Vertel over de figuren die in het boek voorkomen, de jarige Ine, juffrouw Patti en meneer Beer.

Na het verhaal

Lees het verhaal voor. Laat de juryleden daarna het verhaal zelf vertellen. Vertellen ze over de jarige Ine? Over de vriendjes die niet naar het verjaardagsfeestje komen? Over de jongens die pesten? Wijs de prenten aan waarover de juryleden niet zelf vertellen en vertel het verhaal nog eens opnieuw.

Is dit een droevig verhaal?

Heb extra aandacht voor de prent met de kinderen in blauw kledij en Ine ernaast die zegt 'Zij lachen me niet uit als ik tikkertje speel met de wind?' Heb het met de juryleden over pesten en onzichtbare vriendjes.

*** Over de illustraties**

Wat vinden de juryleden van het kleurgebruik? Welke kleur vinden ze het mooist?

Bekijk de eerste en laatste illustratie met het frisse groen en de donkere prent met de boom op de speelplaats.

Waar is het verhaal het meest vrolijk?

Merken de juryleden de sombere achtergrond van de tekeningen op? De vage verfstrepen? De kern van iedere illustratie is het meisje Ine die de hoofdrol heeft in het verhaal.

Zijn de gevoelens van het meisje op het gezicht goed te zien? Op welke prent is ze blij, droevig?

Afronding

Rond af met een vraaggesprekje over jarig zijn. Wie komt naar het feestje? Zijn er dan ook ballonnen en slingers? Zou je het erg vinden mochten er geen vriendjes naar je feestje komen.

Kun je ook alleen plezier maken, net als Ine. Heb je ook een ingebeeld vriendje?

Vos en Haas – Sylvia Vanden Heede

Groep 1

(door Ann Foulon)

Auteursinfo

Als kind vond Sylvia vanden Heede (Zwevegem, 1961) maar twee dingen echt belangrijk op school: de tekenles en opstellen schrijven. Toen ze tien jaar was, begon ze eigen verhaaltjes op te schrijven. Ook tijdens haar studies sierkunsten en godsdienst bleef ze doorgaan met het optekenen van verhalen. Toen haar eerste dochtertje werd geboren, bleef Sylvia tijd maken voor het schrijven. Inmiddels zijn er meer dan twintig kinder- en jeugdboeken van haar hand verschenen. Bekendheid verwierf ze vooral met haar boeken over Vos en Haas, die ze samen met Thé Tjong-Khing maakt. Maar ze schrijft ook historische verhalen en realistische romans. Het werk van Sylvia vanden Heede werd meermaals bekroond.

Thé Jong-King werd geboren in Indonesië. In 1956 kwam hij naar Nederland om verder te studeren aan de Kunstnijverheidsschool. Hij tekende eerst strips maar begon al snel kinderboeken te illustreren. Het werd zijn grote liefde. In Vlaanderen raakte hij vooral bekend door het illustreren van de Vos en Haas boeken.

Voorlezen met oog voor de details

Wat is er op de kaft te zien? Wie is Vos? Wie Haas?

Lees het verhaal voor. Speur op iedere bladzijde samen met de juryleden of er een koek op de prent staat. Zorg voor spanning in het verhaal en de zoektocht door de woorden die iets groter en vetter gedrukt zijn met meer kracht te lezen.

Neem na het voorlezen het verhaal nog eens door. Vertel dan vooral bij de illustraties of laat de juryleden zelf het verhaal vertellen.

Wijs op bepaalde details. Op de eerste prent is het vrij donker. Waar zouden Vos en Haas in wonen? In een huis? Of is het een hol?

Kijk hoe Haas loopt. Loopt een echte haas ook zo? Zou de tekenaar Haas misschien zo getekend hebben om hem menselijke trekjes mee te geven? Ook de wasdraad lijkt heel huiselijk.

Vergelijk de tafel met kaas, vlees en fruit met de tafel vol gebak en taart. Wat is de lekkerste tafel? Die het minst goed voor de tanden? Wat is het gezondst? Zien de juryleden het kaasmesje en de tandenstokers?

Met zijn scherpe neus volgt Vos een geurspoor. Hoe zie je dat op de prent?

Hoe kijkt Vos bij de gevulde tafel met vlees en kaas? Vergelijk zijn snuit met die wanneer hij het geurspoor volgt.

Woont Uil ook in een hol?

Zie je in het bos de spin? En drie kleine muizen?

Heb het kort even over de gebruikte tekentechniek. Is dit geschilderd? Gekleurd met kleurpotloden?

Meer lezen

Over Vos en Haas:

- Vos en Haas op het eiland
- Vos en Haas
- Tot kijk Vos en Haas
- Kookboek van Vos en Haas

Zoekboeken

- Eskimo gaat op reis – Pieter De Poortere
- 1001 dingen zoeken in Feeënland

Afronding

Door zo te kijken naar het verhaal krijgen de juryleden wellicht zin in koek. Verstop een koek en rond het voorleesmoment af met het zoeken naar een koek. Heb je meer tijd, bak dan samen koekjes.